

30.12.2024

Työ- ja elinkeinoministeriö
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain muuttamisesta
VN/1195/2024**

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja työryhmän mietinnöstä, johon sisältyy hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain muuttamisesta. Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan.

Työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetussa laissa säädetäisiin työntekijöiden, virkamiesten ja viranhaltijoiden yhdistykselle asetettavasta velvollisuudesta huolehtia työtaistelua toimeenpannessaan työtaistelun rajauksella tai suojelutyöllä eräistä merkittävistä oikeushyvistä. Työtaistelu ei saisi vakavasti vaarantaa sääntelyllä suojattavia oikeushyviä. Huolehtimisvelvollisuuden vastaisesti toimeenpantava työtaistelutoimenpide olisi kielletty, ellei työnantaja voisi välttää oikeushyvien vakavaa vaarantumista kohtuudella käytettävissään olevilla muilla keinoilla. Ehdotettavalla sääntelyllä turvattaisiin eräät perusoikeuksien tai yleisen edun kannalta merkittävät oikeushyvät työtaisteluiden aikana.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi myös työnantajan käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista huolehtimisvelvollisuuden vastaisten työtaisteluiden kieltämiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa. Alla on vastauksemme Lausuntopalvelussa.

Työnantajan voitava määrittää resurssit

LPY:n mielestä työryhmän mietinnössä ei ole riittävästi otettu huomioon työnantajan vastuuta sääntelyn kohteena olevien oikeushyvien kuten ihmisen hengen ja terveyden turvaamisessa. Työntekijäyhdistyksen huolehtimisvelvoite ei yksin riitä varmistamaan suojattavien oikeushyvien turvaamista.

Yhdistys muistuttaa, että vastuu oikeushyvien turvaamisesta on viimekätisesti aina työnantajalla. Esitämme, että työnantajan täytyy voida määrittää, millä resursseilla ja missä laajuudessa suojelutyötä on annettava.

30.12.2024

Vaarana liian korkea hyvitysmaksu

Mietinnön mukaan ilmeisen perusteettomasti väliaikaista kieltoa hakenut työnantaja olisi velvollinen maksamaan työntekijäyhdistykselle hyvityksen, jonka määrä olisi enintään 150 000 euroa. Suomen oikeusjärjestelmässä normaali seuraamus perusteettomasta oikeudenkäynnistä on velvollisuus maksaa toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut, mutta ei erillistä hyvitysmaksua. Säännösehdotus velvollisuudesta maksaa hyvitys on poikkeuksellinen. Se on poistettava jatkovalmistelun yhteydessä.

LPY:n mielestä esitetty hyvitysmaksu ja sen suuruus ei ole oikeassa suhteessa siihen, että työnantajalla on kuitenkin kaikissa tilanteissa velvollisuus huolehtia niiden perusoikeuksien ja oikeushyvien suojelusta, joita varten suojelutyötä tarvitaan.

Korkean hyvitysmaksun uhka muodostaa oikeussuojan saamisen esteen etenkin pienille ja keskiuurille yrityksille. Tällöin esitysluonnoksen mukainen sääntely voi johtaa siihen, ettei suojelutyötä käytännössä pystytä järjestämään ja esitysluonnoksen mukaiset oikeushyvät voivat vaarantua.

Hätätyön sääntelyä kehitettävä

LPY esittää, että hätätyötä koskevaa sääntelyä kehitetään tavalla, joka tarjoaa vaihtoehdon suojelutyön toteutumiseksi tilanteissa, joissa muita keinoja oikeushyvien suojaamiseen ei tosiasiallisesti ole käytettävissä. Hätätyösääntöön perustuva suojelutyö olisi silloin merkittävästi esitysluonnoksen mukaista tuomioistuinmenettelyä kevyempi ja edullisempi keino varmistaa suojeltavien oikeushyvien turvaaminen.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja